

Asia: VN/10574/2025

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Keskuskauppakamari vastustaa ehdotettua muutosta, jonka mukaan kaivostoiminnassa ja konesaleissa käytettävän sähkön vero siirrettäisiin alemmasta sähköveroluokasta (vero 0,05 senttiä kilowattitunnilta) yleiseen sähköveroluokkaan (vero 2,24 senttiä kilowattitunnilta). Muutoksen taustalla on fiskaaliset syyt. Muutos nostaisi kaivostoiminnassa ja konesaleissa käytettävän sähkön veron monikymmenkertaiseksi nykyisestä.

Ehdotettu muutos vaarantaa kohteena olevien toimialojen kehitystä Suomessa. Sekä kaivosteollisuus että konesalit ovat voimakkaan investointivaiheen toimialoja, joiden päätöksiin veronkorotus vaikuttaisi merkittävästi. Yritykset edellyttävät toimintaympäristöltään riittävää lainsäädännön ennakoitavuutta. Nyt ehdotettu muutos on tullut täytenä yllätyksenä eikä siihen ole ollut mahdollista varautua. Lisäksi erityisesti datakeskusten osalta muutos merkitsee täyskäännöstä politiikkaan, jonka tarkoituksena on ollut nimenomaan luoda Suomesta kilpailukykyinen toimintaympäristö datakeskuksille.

Kilpailu konesaleista on kiivasta erityisesti Pohjoismaiden välillä, ja verotuksella on suuri merkitys sijoittumispäätöksiin. Muutoksen toteuttaminen vaarantaisi Suomen kansainvälisen maineen vakaana toimintaympäristönä, millä voisi olla haitallisia vaikutuksia yritysten investointipäätöksiin myös muilla kuin nyt kohteena olevilla toimialoilla.

Kaivosteollisuudessa sähköveron korotus lisää kustannuksia ja heikentää työkoneiden sähköistymisen kannusteita. Sähköistyvät kaivos- ja louhintakoneet lisäävät työturvallisuutta ja vähentävät toiminnan päästöjä. Lisäksi Suomessa on kaivos- ja louhintakoneiden valmistusta, jossa on panostettu erityisesti sähköistymiseen. Äkillinen veromuutos on myös ristiriidassa kansallisessa mineraalistrategiassa (2024) tavoitellun ennakoitavan toimintaympäristön kanssa.

Datakeskusten ja kaivosten tuoma taloudellinen lisäarvo Suomelle on merkittävä. Datakeskusten ja kaivosalan investointimahdollisuuksien heiketessä menetettäisiin myös paljon niiden ympärille kehittyvän ekosysteemin ja arvoketjujen työllistävää ja talouskasvua lisäävää vaikutusta. Datakeskusten kansantalouteen tuottaman lisäarvon edistämiseksi on parhaillaan käynnissä datatalouden kasvuohjelman laatiminen.

Esityksen vaikutusarvion mukaan konesali-investointien väheneminen pienentäisi sähköön huippukulutuksen nousua ja tasaisi siten hintapiikkejä ja sähköön keskimääräistä hintaa. Veronkorotuksen sijaan tulisi edistää datakeskusten sähkönkulutuksen joustavuutta ja siten kykyä osallistua sähköjärjestelmän tasapainottamiseen. Datakeskuksilla on pääsääntöisesti varavoimajärjestelmä, joten ne rasittavat sähköjärjestelmää tehopulatilanteissa vain rajallisesti ja voivat tarvittaessa tuottaa myös varavoimakapasiteettia.

Datakeskusten luovuttama hukkalämpö on kasvava osa kaupunkien ja kuntien kaukolämmön tuotantoa. Sähköveronkorotus hidastaa kaukolämmön päästövähennysten etenemistä ja polttoon perustumattoman tuotannon edistämistä. Julkisuudessa tiedossa on ainakin yksi veromuutoksen vuoksi pysähtynyt kaukolämpöhanke.

Datakeskukset ja kaivokset ovat myös merkittäviä veronmaksajia, ja niiden taloudellinen merkitys mm. työllisyyden kautta koko arvoketjussa on kunnille aivan keskeinen. Datakeskusten sijoittamisella Suomeen on myös laajempaa merkitystä tietoliikenteen huoltovarmuuden ja Suomen geopoliittisen aseman kannalta.

Keskuskauppakamari katsoo, että hallituksen tulisi arvioida ehdotetun muutoksen kokonaistaloudelliset vaikutukset uudelleen ja harkita vaihtoehtoisia ratkaisuja, joiden investointeja ja kilpailukykyä haittaavat vaikutukset olisivat pienempiä.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Johanna Sipola

Varatoimitusjohtaja

Viitala Tomi  
Keskuskauppakamari